

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 24-06-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/537-1/24-06-2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η 77/2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τετάρτη 17.06.2015 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου και τα αναπληρωματικά μέλη, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος.

Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κάλλη Καρβέλη, ειδική επιστήμων - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ. αριθμ. Γ/ΕΙΣ/537/29.01.2015 έγγραφο, το Κ.Ε.Π. Παλαιού Φαλήρου (Παράρτημα Αγίας Βαρβάρας) υπέβαλε στην Αρχή ερώτημα σχετικά με τη νομιμότητα της χορήγησης Ληξιαρχικών Πράξεων Γέννησης, Γάμου και Θανάτου σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, ανεξάρτητα από τη συνδρομή ή μη έννομου συμφέροντος.

Η Αρχή μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. α', β', δ' και θ' του ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προβλέπει ότι «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων... “Ευαίσθητα δεδομένα” τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες... Υποκείμενο των δεδομένων, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα .. “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή... “Τρίτος”, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.»

2. Επειδή, το άρθρο 8 §2 του ν. 344/1976 καθιερώνει την αρχή της δημοσιότητας για τα ληξιαρχικά βιβλία, τα οποία ορίζονται ως «δημόσια». Το δε άρθρο 4 εδ. δ' του ίδιου νόμου προβλέπει την υποχρέωση του ληξίαρχου «να εκδίδει αντίγραφα, αποσπάσματα και πιστοποιητικά των εις τα βιβλία πράξεων ή των σχετικών προς ταύτας παρ' αυτό ευρισκομένων δημοσίων εγγράφων». Η αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού τονίζει ότι η δημοσιότητα των ληξιαρχικών βιβλίων συνίσταται στο ότι

«πας τις δύναται να ζητεί αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά εκ των βιβλίων χωρίς να δικαιολογεί έννομο προς τούτον συμφέρον, ως και να πληροφορείται εάν υφίσταται ληξιαρχικό γεγονός π. χ. αν έχει συνταχθεί ληξιαρχική πράξη γάμου ορισμένου προσώπου».

3. Επειδή, υπό την ισχύ των προαναφερομένων διατάξεων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σε δύο γνωμοδοτήσεις του (γνωμοδότηση 73/1994 και 689/1995 Γ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους) έκανε δεκτό ότι, μολονότι οι ληξιαρχικές πράξεις αφορούν την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων, λόγω της θεσπιζόμενης από την ειδική διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 344/1976 δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων, πρέπει να χορηγούνται αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά από τα ληξιαρχικά βιβλία στον οποιοδήποτε αιτούντα χωρίς αυτός να πρέπει να επικαλεστεί και να αποδείξει έννομο συμφέρον. Η προαναφερθείσα διάταξη, ως ειδική, ούτε εθίγη από τις μεταγενέστερες διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2690/1999 το οποίο εξαιρεί από το δικαίωμα πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα εκείνα τα έγγραφα που αφορούν στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή, ούτε καταργήθηκε ή τροποποιήθηκε από τις διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων του ν. 2472/1997 ο οποίος επίσης είναι νεώτερός της (βλ. Απόφαση της Αρχής υπ' αριθμ 19/2007). Ωστόσο, η αρχή της δημοσιότητας των ληξιαρχικών βιβλίων οφείλει να ερμηνευτεί σε πρακτική εναρμόνιση με δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων.

4. Επειδή, με την με αριθμ. 19/2007 Απόφαση της Αρχής, κρίθηκε ότι τόσο η αρχή του νομίμου σκοπού όσο κυρίως η αρχή της αναλογικότητας στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων ικανοποιούνται επαρκώς με τη χορήγηση μεμονωμένων στοιχείων και αντιγράφων συγκεκριμένων ληξιαρχικών πράξεων σε οποιονδήποτε αιτούντα, χωρίς ο τελευταίος να δικαιολογεί ειδικό έννομο συμφέρον για τη χορήγησή τους.

5. Επειδή, οι ανωτέρω ληξιαρχικές πράξεις μπορεί να περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και δη δεδομένα που ανάγονται στις θρησκευτικές πεποιθήσεις των υποκειμένων (λ.χ. βάπτισμα, θρησκευτικές πεποιθήσεις κ.λπ.), είναι απαραίτητη στις περιπτώσεις αυτές η προηγούμενη λήψη άδειας από την Αρχή, επί τη βάση του άρθρ. 7 ν. 2472/1997, η οποία εν τέλει θα αποφανθεί για τη νομιμότητα ή μη της χορήγησης των ευαίσθητων δεδομένων, με την επιπρόσθετη προϋπόθεση δε ότι ο αιτών τρίτος ενδιαφέρεται για τη χορήγηση των ευαίσθητων δεδομένων που περιέχονται σ' αυτές. Σε αντίθετη περίπτωση, ήτοι στην περίπτωση που ο αιτών δεν ενδιαφέρεται για τη χορήγηση των ευαίσθητων δεδομένων των υποκειμένων και

προκειμένου να εφαρμοστεί επαρκώς το δικαίωμα πρόσβασης του αρθ. 8 §2 ν. 344/1976, η υπηρεσία σας δύναται να χορηγήσει τις εν λόγω ληξιαρχικές πράξεις με απαλοιφή των ευαίσθητων δεδομένων καθώς και των υπολοίπων επιπρόσθετων πληροφοριών που ενδεχομένως να περιέχονται σ' αυτές και να είναι ικανές, έστω και εμμέσως, να οδηγήσουν στην αποκάλυψη των δεδομένων αυτών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή κρίνει ότι:

1. Στην περίπτωση που ο αιτών τρίτος ενδιαφέρεται για τη χορήγηση των ευαίσθητων δεδομένων που περιέχονται στις ληξιαρχικές πράξεις γέννησης και γάμου, πρέπει να ζητηθεί η προηγούμενη άδεια της Αρχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθ. 7 του ν. 2472/1997.

2. Αν ο αιτών τρίτος δεν ενδιαφέρεται για τη χορήγηση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων είναι δυνατή η χορήγηση ληξιαρχικών πράξεων με απαλοιφή των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων καθώς και οποιασδήποτε περαιτέρω πληροφορίας, η οποία είναι ικανή να οδηγήσει έστω και σε έμμεση αποκάλυψη των δεδομένων αυτών. Συνεπώς, δεν απαιτείται η προηγούμενη άδεια της Αρχής και η αρμόδια ληξιαρχική υπηρεσία, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, εφαρμόζει συνδυαστικά τις διατάξεις του άρθ. 5 §2 περ. β' του ν. 2472/1997 και των άρθ. 4 εδ. δ' και 8 του ν. 344/1976.

3. Στην περίπτωση των ληξιαρχικών πράξεων θανάτων, η χορήγηση των πληροφοριών που περιέχονται σ' αυτές δεν κωλύεται από τις διατάξεις του ν. 2472/1997 καθώς ο τελευταίος αφορά δεδομένα φυσικών προσώπων. Αν όμως στις πράξεις αυτές περιέχονται προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων (λ.χ. στοιχεία συζύγου θανόντος), πρέπει, κατά περίπτωση, να ακολουθηθεί μία εκ των προαναφερθεισών διαδικασιών.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να ενημερώνονται σχετικά τα υποκείμενα των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Η Γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου